

ŠPANIELSKA FILOZOFIA NA INTERNETE

PAULÍNA ŠIŠMIŠOVÁ, Katedra klasickej a románskej filológie PU Prešov
PETER KRÁKORNÍK, Občianske združenie *Veda.sk*, Bratislava

Among others, the philosophers of the Hispanic world also make use of the new opportunities, made available for the development of philosophical thinking in a global world by the computer technology. By means of many WWW projects they offer information about Hispanic philosophical tradition as well as the contemporary developments in "the philosophy thought and written in Spanish" to the philosophers all over the world and to other intellectuals exploring this field. The authors focus on two of these internet projects: the project *The Hispanic Essay*, created by J. L. Gómez-Martínez (Georgia University, USA) and the project *Philosophy in Spanish Language* created by Gustavo Bueno (University of Oviedo).

O životaschopnosti filozofie hispánskeho sveta svedčí aj skutočnosť, že na internete existuje hneď niekoľko pomerne významných projektov,¹ ktoré chcú sprístupniť túto filozofiu čo najširšiemu publiku. Cieľom týchto WWW projektov, autormi ktorých sú zväčša vysokoškolskí učitelia filozofie, je vytvárať také virtuálne - hypertextové a multimediálne - prostredie (štruktúry), ktoré uľahčí odbornú prácu kolegom, transparentne oboznámi poznaniachťivú verejnosť s výsledkami hispánskej filozofickej tradície, ale aj s jej súčasnosťou. V rámci týchto projektov sa systematicky pracuje na rozličných údajových a textových databázach (biografických, bibliografických), pričom zámerom je zahrnúť do nich "všetko, čo bezprostredne súvisí s filozofiou písanou v španielčine", vytvoriť také podmienky, aby sa toto myšlienkové bohatstvo dalo "navštíviť voľne z ktoréhokoľvek miesta sveta".

Spomedzi mnohých iberoamerických internetových projektov venovaných filozofii uvedieme desiatku najzaujímavejších:

1. Projekt Hispánska esej (Proyecto ensayo hispánico)

<http://www.ensayo.rom.uga.edu>

2. Projekt Filozofia v španielčine (Proyecto Filosofía en Español):

<http://www.filosofia.org>

3. Latinskoamerický seminár filozofie a dejín myslenia (Seminario Latinoamericano de Filosofía e Historia de las Ideas), Lund Univerzity

<http://www.Idc.lu.se/~latinam/indexe.htm>

4. Projekt BitBiblioteca, Venezuela

¹ Väčšina z nich je v štádiu vzniku, avšak permanentne narastá počet autorov s ktorými možno v internetovej sieti konzultovať, množstvo filozofických diel, ktoré možno čítať, knižníc, ktoré možno prehľadávať, a pod. Projekty sú zväčša otvorené pre každý druh spolupráce. Keďže internet rastie samopohybom a zdola, teda nemá žiadne centrum, jedného architekta, je pravdepodobné, že čoskoro vzniknú aj ďalšie ambiciózne projekty v tejto oblasti a tie, ktoré budú stagnovať, zahynú. V slovenskom kyberpriestore je filozofia nateraz úspešne prezentovaná na web stránkach - www.filozofia.sk a www.ksnr.sk/~filozof.

<http://www.analitica.com/bitblbio/categorias/filosofia.htm>

5. **Latinskoamerická stránka pre filozofiu** (Página latinoamericana de filosofía)

<http://www.ngweb.com/latinofil/nrocin/index.htm>

6. **Inštitút filozofie oslobodenia - IFIL** (Instituto de Filosofia de Libertacao-Brasil)

<http://www.ifil.org/ifil.htm>

7. **Spríevodca po filozofických zdrojoch na internete** (Guía de Recursos de Filosofía en Internet)

<http://blues.uab.es/filosofia/esfrentadaweb.html>

8. **José Ortega y Gasset na internete** (Jose Ortega y Gasset Homepage Principal)

<http://www.raulpalma.com/ortega>

9. **Filozofia v Latinskej Amerike (LANIC)**

<http://lanic.utexas.edu/la/region/philosophy>

10. **Peruánska filozofická sieť** (Red Filosofica Peruana)

<http://www.geocities.com/athens/acropolis/7214>

V našej práci sa sústreďíme najmä na predstavenie a komentovanie prvých dvoch projektov, ktoré sú v súčasnosti najlepšie prepracované.

Projekt *Hispánska eseje* je jedným z najvýznamnejších projektov venovaných španielskej filozofii v počítačovej sieti. Cieľom projektu, ktorého autorom je profesor Univerzity Georgia (USA) J. L. Gómez Martínez, je "*rozširovať poznanie španielsky písanej literatúry a filozofie prostredníctvom eseje*". Je lokalizovaný na adrese www.ensayo.rom.uga.edu a koncipovaný s prihliadnutím na záujmy a potreby učiteľov a študentov hispánskej esejistiky. Úvodné stránky sú napísané v dvoch jazykových verziách: španielskej a anglickej.

Základy projektu boli položené v novembri 1997, odvtedy kvalitatívne aj kvantitatívne rastie, rozširujú sa počty WWW stránok (hypertextov), ako aj prispievajúcich autorov, popredných hispanistov z celého sveta. V decembri 1998 mal projekt 692 webových stránok, obsahujúcich 5024 liniek, a týždenne zaznamenáva okolo 5 000 návštev. Projekt má tri hlavné sekcie:

I. *Archív iberských a ibero-amerických filozofov a esejistov* (Repertorio Ibero e Iberoamericano de Ensayistas y Filósofos)

<http://www.ensayo.rom.uga.edu/repertorio.htm>

V súčasnosti je v ňom kompletne spracovaných 28 esejistov zo španielsky hovoriacich krajín a 18 autorov je v štádiu prípravy. Každý hypertext je dostupný buď v abecednom poriadku, alebo podľa krajiny pôvodu autora a obsahuje: úvodnú štúdiu k autorovi a jeho dielu; bibliografiu jeho diel; bibliografiu prác o jeho diele; výber nie viac ako 6 reprezentatívnych esejí s uvedením ich plného textu; iné kritické štúdie o jeho diele.

Na rozpracovaní tejto sekcie sa podieľajú španielski aj zahraniční odborníci. Autori začlenení doteraz do *Archívu* sú skôr predmetom ich výskumných preferencií ako výsledkom vopred stanovených odborných preferencií.

II. *Antológia hispánskej eseje* (Antología del Ensayo Hispánico)

<http://www.ensayo.rom.uga.edu/antologia.htm>

Obsahuje texty ako španielskych aj iberoamerických esejistov. Autori sú zoradení v abecednom poriadku alebo podľa storočí (14.-20. storočie). Zo španielskych esejistov 20. storočia tu môžeme nájsť úplné texty esejí *Pravda a perspektíva* (*Verdad y perspectiva*, 1916), *Idea generácií* (*La idea de las generaciones*, 1923), *Historický zmysel Einsteinovej teórie* (*El sentido histórico de la teoría de Einstein*, 1924), *Myšlienka generácie* (*La idea de la generación*, 1933) a *Veriť a myslieť* (*Creer y pensar*, 1940) od J. Ortegu y Gassetu alebo texty Unamunových esejí *Moje náboženstvo* (*Mi religión*, 1907), *Pravda a život* (*Verdad y vida*, 1908), *Budúcnosť Španielska* (*El porvenir de España*, 1898) a iné. Z najzaujímavejších textov latinskoamerických autorov 20. storočia uvedieme aspoň eseje *Utópia Ameriky* (*Utopía de América*, 1925) od Pedra Henríqueza Ureña (1884-1946), *Poznámky o americkej inteligencii* (*Notas sobre la inteligencia americana*) od Alfonsa Reyesa (1889-1959) alebo *América como conciencia* (*Amerika ako vedomie*, 1953) od súčasného mexického filozofa Leopolda Zeu (1912).

III. Teória a kritika (Teoría y Crítica)

<http://www.ensayo.rom.uga.edu/teoria.htm>

Táto sekcia obsahuje kritické štúdie zahrňujúce state o dejinách hispánskej filozofie, eseje a teoreticko-kritické články.

Filozofia v španielčine je jedným z prvých a možno povedať, že aj najreprezentatívnejších projektov propagácie španielskej filozofie na internete. Projekt chce "napomáhať systematickému rozvoju filozofie myslenej a písanej v španielčine". Zrodil sa v Oviede - rodisku španielskeho osvietenského mysliteľa Benita Jerónima Feijóa (1676-1764) a v najlepšom duchu nadväzuje na tradície kritického myslenia. Prvýkrát bol prezentovaný v 19. čísle časopisu *El Basilisco* v roku 1995. Verejnosť sa s ním zoznámila v Amerike pri príležitosti V. Medzinárodného sympózia o latinskoamerickom filozofickom myslení (v Santa Clare na Kube v dňoch 9.-12. januára 1996). V Španielsku bol oficiálne uvedený na X. Seminári Dejín španielskej a iberoamerickej filozofie (v Salamanke v dňoch 23.-27. septembra 1996). Štatistické údaje za prvý rok existencie tohto projektu v počítačovej sieti oznamujú, že ho navštívilo viac ako 9 000 počítačov (IP adries) z vyše 60 krajín sveta. Infonauti celkovo na webové stránky projektu klikli 50.000 krát a ich návštevnosť neustále narastá.

Projekt *Filozofia v španielčine* vznikol pôvodne ako iniciatíva časopisu *El Basilisco*, ktorý od roku 1978 vydávala Univerzita v Oviede. Jeho iniciátorom a propagátorom je Gustavo Bueno mladší. V začiatkoch využíval technickú infraštruktúru tejto univerzity. Od zriadenia vplyvnej filozofickej Nadácie Gustava Buena (r. 1997) však prešiel do kompetencie tejto nadácie a stal sa jednou z jej prioritných aktivít. Od prvého decembra 1998 mu bola pridelená internetová adresa: www.filosofia.org. Projekt ponúka skutočne široké spektrum možností. Internaut v ňom môže sledovať recenzie knižných novínok, listovať v rade časopisov pre filozofiu, sociálne vedy a kultúru. Môže študovať obsahy celého radu kníh či aktívne elektronicky participovať na diskusiách v rozličných on-line konferenciách. Ide skutočne o interaktívny projekt encyklopedického rázu.

Filozofické časopisy na internete. Vďaka projektu *Filozofia v španielčine* je v kybernopriestore prístupných šesť filozofických časopisov v španielskom jazyku. Ku každému uvádzame presnú lokalizáciu v sieti a krátku charakteristiku:

Anámnesis <http://www.uniovi.es/~filesp/anamnes.htm>

- časopis pre teológiu vydávaný Dominikánskym rádom (Mexico).

El Basilisco <http://www.uniovi.es/~filesp/basilisc.htm> alebo <http://www.helicon.es/basilisc.htm>

- časopis pre filozofiu, spoločenské vedy, teóriu vedy a kultúru, založený v roku 1978 Gustávom Buenom, vychádza v Oviade. Nevydáva texty, ktoré už boli predtým uverejnené v inom jazyku. Všetky materiály, ktoré uverejňuje, sú teda originálne, koncipované a písané po španielsky.

Boletín Cefilibe <http://www.uniovi.es/~filesp/cefilibe.htm>

- biltén Centra Dokumentácie latinskooamerickej a iberskej filozofie Autonómnej metropolitnej univerzity, Unidad Iztapalapa (Mexico)

Dialéctica <http://www.uniovi.es/~filesp/dialecti.htm>

- časopis pre filozofiu, sociálne vedy, literatúru a politickú kultúru Bemeritnej autonómnej univerzity v Pueble (Mexico)

Paideia <http://www.uniovi.es/~filesp/paideia.htm>

- časopis pre filozofiu a didaktiku filozofie vydávaný Spoločnosťou učiteľov filozofie v Madride

Revista Agustiniana <http://www.uniovi.es/~filesp/agustin.htm>

- časopis pre kresťanskú filozofiu, vydávaný Augustiánskym rádom (Madrid, Španielsko)

Revista de Hispanismo Filosófico <http://www.fgbueno.es/edi/rhf.htm>

- časopis, vydávaný Fondom pre ekonomickú kultúru (Fondo de Cultura Económica) v spolupráci s Univerzitou Complutense a s Autonómnou univerzitou v Madride, ako aj Nadáciou Gustava Buena v Oviade. Je orgánom Asociácie filozofického hispanizmu, teda "platformou, na ktorej členovia Asociácie môžu uverejňovať výsledky svojich výskumov a ktorá prispieva k uľahčeniu komunikácie medzi nami a umožňuje profilovať ducha našej vedeckej komunity", ako sa uvádza v "Prezentácii" v prvom čísle, ktoré vyšlo v roku 1996.

Všetky tieto časopisy sú virtuálnymi verziami klasických papierových časopisov. Nemožno ich preto zaradiť medzi *elektronické*² časopisy, ktorých popularita vo svete internetu (najmä anglosaskom) nateraz narastá. Inak, takmer všetky majú problém s aktualizáciou svojich stránok. Zdá sa, že im chýba aj jasná koncepcia³ prezentácie v sieti.

² Elektronické časopisy sa od klasických papierových líšia formou distribúcie, sú plne k dispozícii len v elektronickej podobe. Získať ich možno výlučne prostredníctvom internetu! Ich distribúcia funguje buď na báze "mailing lists", alebo ich obsah záujemca hľadá v prostredí WWW.

³ Mimo kategórie elektronických časopisov sa vyprofilovala rozvíjajúca sa stratégia publikovania klasických časopisov na Web-e. V prvej skupine vydavateľ cez internet potenciálneho čitateľa oboznamuje iba s obsahom časopisu, jeho najnovšieho čísla, a poskytne mu bežné údaje o periodiku (tiráž, objednávka). Druhá skupina vydavateľov umiestňuje na internet navyše abstraktá, eventuálne niektoré texty (reprinty) so zjavným zámerom nalákať internauta na kúpu oficiálnej verzie periodika. V tomto duchu postupujú napr. aj autori projektu *Filozofia v španielčine* pri prezentácii časopisu *El Basilisco*. Tretia skupina vydavateľov odbornej tlače, ktorá si najviac verí, dáva čitateľovi k dispozícii kompletne (full) texty, teda úplný elektronický variant kla-

Elektronické texty. Medzi filozofujúcimi infonautmi sú veľmi populárne, žiadané a cenené elektronické verzie diel svetových filozofov. Preto aj obec hispánskych milovníkov múdrosti dbá o kvantitatívne a kvalitatívne bohatú prezentáciu svojich veľikánov. Na serveri www.filosofia.org, no aj adrese www.ensayo.com.uga.edu je k dispozícii slušná zbierka elektronických textov. Elektronické texty si môžete prečítať buď priamo na monitore vášho PC, alebo si ich môžete jednoducho nahráť na disketu či pevný disk. Pretože sú zväčša vo formáte HTML, vyžadujú konverziu, to však len vtedy, ak si ich chcete prezerať, vytlačiť napríklad vo WORD-e, prípadne inom textovom editore.

Z množstva zaujímavých filozofických textov, voľne prístupných na "sajte" www.filosofia.org, by sme radi obrátili pozornosť čitateľa na texty: *Zlatá kniha cisára Marka Aurélia* (*Libro áureo de Marco Aurelio emperador*, 1528), *Orloj kniežat* (*Reloj de Príncipes*, 1529) alebo *Hana dvora a chvála dediny* (*Menosprecio de corte y alabanza de aldea*, 1539) od španielskeho humanistu **Antonia de Guevaru** (1480-1545), ktoré nájdete na adrese <http://www.filosofia.org/guevara.htm>; ďalej na texty *Kritické divadlo sveta* (*Teatro crítico universal*, 1726-1740) alebo *Učené a neobyčajné listy* (*Cartas eruditas y curiosas*, 1742-1760) od osvietenského kritika a esejistu **Benita Jerónima Feijoa** (1676-1764), lokalizované na adrese <http://www.filosofia.org/bjff/bjff000.htm>, ďalej esej *Baskická duša* (*Alma vasca*, 1904) od M. de Unamuna (1864-1936), nachádzajúca sa na adrese <http://www.filosofia.org/his/h1904a2.htm> alebo esej *Astúrsky panteizmus* (*Panteísmo asturiano*, 1903) od oviedského rodáka, románopisca a esejistu **Ramóna Péreza de Ayalu** (1880-1962), ktorú nájdete na adrese <http://www.filosofia.org/his/h1903a2.htm>, či esej *Idea hispánstva* (*Idea de la Hispanidad*, 1938) od fenomenologicky orientovaného filozofa **Manuela Garcíu Morente** (1886-1942), lokalizovanú na adrese <http://www.filosofia.org/his/h1938a1.htm>. Zo súčasných autorov uvedieme aspoň text *Univerzita ako úloha* (*La Universidad como empresa*, 1952) od filozofujúceho lekára **Pedra Laína Entralga** (1908), umiestnený na adrese <http://www.filosofia.org/mfb/fbe95206.htm>; alebo text *Aktuálnosť scholastickej filozofie* (*Vigencia actual de la filosofía escolástica*, 1952) od kresťanský orientovaného marxistu **Carlosa Parisa** (1925), lokalizovaný na adrese <http://www.filosofia.org/mfb/fbe95204.htm> či esej *Španielsko* (*España*, 1998) od **Gustava Buena** (1924), ktorú nájdete na adrese: <http://www.fgbueno.es/gbm/gb1998es.htm/España>.

Španielske filozofické diskusné skupiny. Dnes už neodmysliteľnou súčasťou filozofovania na internete je účasť filozofov v diskusných skupinách, na on-line konferenciách. Tento spôsob komunikácie (či spolupráce), promptnej a plošnej výmeny informácií má už svoje niekoľkoročné miesto v rozvíjaní nášho odboru najmä v západných krajinách. Diskusné skupiny slúžia na distribúciu správ, informácií alebo dokumentov k určitej téme, sprostredkujúajú diskusiu na túto tému. Jestvujú dve formy diskusných skupín: moderované skupiny (žiadosť o zaradenie alebo vyškrtnutie sa posielajú fyzickej osobe; moderátor rozhoduje o zaradení či nezaradení správy - textu do diskusie, rozhoduje o jej rozoslaní) a nemoderované skupiny (skupinu obhospodaruje sického časopisu. Samozrejme, najčastejšie v podobe predposledného čísla.

software). Obsahovo najviac "nabitá" diskusnými skupinami je adresa <http://www.filosofia.org/lec/lelisesp.htm>. Z diskusných skupín hispánskeho virtuálneho sveta vyberáme:

PFE <http://www.uniovi.es/~files/pfe.htm>

- ide o diskusnú skupinu, ktorá sa venuje výlučne projektu *Filosofia v španielčine*. Poskytuje informácie o novinkách projektu a uľahčuje spoluprácu medzi aktérmi projektu.

Symploké <http://www.uniovi.es/~files/symploke.htm>

- skupina pre filozofickú diskusiu, ktorej účastníci sa venujú problémom filozofického materializmu. Zahŕňa aj *Seminár o ideí kultúry*.

Paideia <http://www.uniovi.es/~files/lpaideia.htm>

- diskusná skupina, ktorá sa venuje výučbe filozofie na stredných školách, koordinovaná Španielskou spoločnosťou profesorov filozofie (SEPFI)

Sofime <http://www.uniovi.es/~files/sofime.htm>

- táto diskusná skupina je určená bádateľom a znalcom stredovekého myslenia. Vede ju Jorge M. Ayala a Španielska spoločnosť pre stredovekú filozofiu (SOFIME).

Diapente <http://www.uniovi.es/~files/diapente.htm>

- diskusná skupina, špecializujúca sa na teóriu, estetiku a filozofiu hudby, ktorú založil a koordinuje Angel Medina a Celsa Alonso (Katedra muzikológie, Univerzita Oviedo).

Sofia <http://www.uniovi.es/~files/sofia.htm>

- diskusná skupina, zameriavajúca sa na grécku a helénsku filozofiu. Vedú ju Santiago González Escudero a Vicente Domínguez García.

Motolinia <http://www.uniovi.es/~files/motolin.htm>

- skupina, vytvorená s cieľom analyzovať témy z dejín kresťanskej teológie v Latinskej Amerike, sledujúca s tým súvisiacu metodológiu a bibliografiu (rukopisy alebo vydané diela). Moderuje ju Josep Ignasi Saranyana.

Antropología <http://www.uniovi.es/~files/antropol.htm>

- skupina, besedujúca výlučne o všeobecnej, kultúrnej a filozofickej antropológii, zameraná na dejiny antropológie a príbuzné oblasti, ktorú koordinujú Elena Ronzón a Alfonso Tresguerres.

CTS <http://www.uniovi.es/~files/cts.htm>

- diskusná skupina venujúca sa téme *Veda, technológia, spoločnosť*. Vede ju Pablo Huerga a Alberto Hidalgo.

Estética <http://www.uniovi.es/~files/estetica.htm>

- diskusná skupina sústreďujúca sa na estetiku a príbuzné disciplíny tak z hľadiska teoretického, ako aj historického, ktorú koordinuje Alberto Luque.

Ética <http://www.uniovi.es/~files/etica.htm>

- diskusná skupina, venujúca sa etickým a morálnym otázkam, ktorú organizačne zabezpečuje Alberto Hidalgo

Fil-hist <http://www.uniovi.es/~files/fil-hist.htm>

- diskusná skupina, venujúca sa dejinám filozofie, ktorú koordinujú David Teira y Marta García

Fil-reli <http://www.uniovi.es/~files/fil-reli.htm>

- debatná skupina, zaoberajúca sa filozofiou náboženstva, vedie ju Alfonso Tresguerres a Marta García

Hciencia <http://www.uniovi.es/~files/hciencia.htm>

- skupina, holdujúca dejinám vedy a techniky, výmene informácií a diskusiám na témy z dejín vedy a techniky. Zahŕňa práce dejín od historikov, vedcov a iných odborníkov, ako aj analýzy a diskusie filozofickej povahy. O jej chod sa stará David Alvargonzález.

Marxismo <http://www.uniovi.es/~files/marxismo.htm>

- diskusná skupina preferujúca okruh problémov spojených s marxizmom, ktorú koordinuje José Manuel Fernández Cepedal.

Tciencia <http://www.uniovi.es/~files/tciencia.htm>

- ďalšia diskusná skupina venujúca sa teórii filozofie vedy. Funguje pod vedením Davida Alvargonzáleza.

Nadácie, fondy, štipendiá na podporu hispánskej filozofie. Medzi významné filozofické nadácie, ktoré rozšírili svoje pôsobenie aj prostredníctvom internetovskej siete patrí *Nadácia Gustava Buena* (La Fundación Gustavo Bueno) so sídlom v Oviede a *Severoamerická nadácia Xaviera Zubiriho* (The Xavier Zubiri Foundation of North America) so sídlom vo Washingtone.

1. **Nadácia Gustava Buena** má virtuálnu adresu: www.fgbueno.es. Ide o privátnu inštitúciu, založenú v r.1997 s cieľom "pestovať filozofiu chápanú nie ako autonómne a do seba uzavreté myslenie, ale ako odvodené poznanie, napájajúce sa analýzou poznatkov konkrétnych vied". Pôsobí v línii významného španielskeho filozofa Gustáva Buena (1924). Zameriava sa na zakladanie knižníc a centier vedeckej informácie, organizovanie vedeckých seminárov, udeľovanie štipendií na vedecké a filozofické výskumy, podporovanie vedeckých a filozofických publikácií. Na webových stránkach nadácie infonaut môže nielen získať informácie o zmysle a poslaní nadácie, ale aj listovať v niektorých číslach časopisov *El Basilisco* a *Revista de Hispanismo Filosófico* či prečítať si niektoré z posledných prác Gustáva Buena, napr. *Súčasná funkcia vedy* (*La función actual de la ciencia*, 1995), *Čo je filozofia?* (*¿Qué es filosofía?*) a *Čo je veda?* (*¿Qué es ciencia?*, 1995), zoznámiť sa s referenciami o diele a živote Gustáva Buena v slovníkoch, získať informácie z diania v oblasti filozofického hispanizmu, z filozofického života v Astúrii a jeho hlavnom meste Oviede.

2. **Severoamerická nadácia Xaviera Zubiriho**, ktorej internetová adresa je www.zubiri.org, bola takisto založená v roku 1997. V spolupráci s nadáciou X. Zubiriho v Madride je centrom vedeckého výskumu filozofického odkazu mysliteľa Xaviera Zubiriho (1898-1983). Kladie si za úlohu publikovať a rozširovať jeho dielo v severnej Amerike a sponzorovať konferencie a semináre o Zubirim. Internaut vďaka WWW stránkam nadácie môže byť solídne zasvätený do filozofického systému tohto významného španielskeho katolíckeho filozofa, zoznámiť sa s jeho podrobnou bibliografiou zahrňujúcu vyše 4 000 titulov v španielskom alebo anglickom jazyku. Môže si prečítať fundované štúdie uvádzajúce do Zubiriho filozofie, príp. si preštudovať

v španielskej alebo anglickej verzii Zubirihu najvýznamnejšie filozofické dielo *Inteligencia sentiente* (*Cítiaca inteligencia*).

Filozofické spoločnosti, združenia a asociácie. Najdlhší zoznam filozofických spoločností, združení a asociácií hispánskeho sveta, aký sme našli, sa nachádza na internetovej adrese www.uniovi.es/~files/b4-soc.htm

Asociácia filozofického hispanizmu (Asociación del hispanismo filosófico - AHF) <http://www.uniovi.es/~files/b402ahf.htm>

- bola založená v roku 1988 a združuje všetkých, ktorí sa venujú dejinám filozofie a myslenia hispánskeho sveta. Jej prvým prezidentom bol J. L. Abellán a v súčasnosti je ním A. Jiménez. Má asi 250 členov a od roku 1992 organizuje pravidelne *Dni filozofického hispanizmu* (Jornadas del hispanismo filosófico). Až do r. 1995 Asociácia vydávala *Boletín*, ktorý sa v roku 1996 pretransformoval na *Revista de la Asociación del hispanismo filosófico* (Časopis Asociácie filozofického hispanizmu).

Španielska spoločnosť učiteľov filozofie (Sociedad Española de Profesores de Filosofía - SEPPF)

<http://www.uniovi.es/~files/b405sep.htm>.

- zrodila sa v r. 1980 a združuje najmä stredoškolských profesorov filozofie. Vydáva časopis *Paideia*.

Spoločnosť pre stredovekú filozofiu (Sociedad de Filosofía Medieval - SOFIME)

<http://fyl.unizar.es/SOFIME/FILOSOFIA-MEDIEVAL.HTML>

- založená bola v roku 1990. Jej predsedom je J. Lomba Fuentes. Na Univerzite v Zaragoze organizuje *Národné kongresy stredovekej filozofie*. Prvý kongres pod názvom *Hranice rozumu v stredovekom myslení* sa konal v r. 1990, druhý mal názov *Etika a politika v stredovekom myslení* a konal sa v r. 1994 a tretí, zatiaľ posledný, sa konal v r. 1998 pod názvom *Averroes a averroisti*. Spoločnosť vydáva časopis pre stredovekú filozofiu - *Revista española de filosofía medieval*, ktorý vychádza od r. 1993 raz ročne a vedie ho prof. Jorge Ayala.

Astúrska filozofická spoločnosť (Sociedad Asturiana de Filosofía)

<http://www.filosofia.as/saf/saf/htm>

- Astúrska filozofická spoločnosť sa konštituovala v roku 1976 s cieľom napomáhať rozvoju filozofie v Astúrsku so zameraním na teóriu a metodológiu vedy. Jej čestným prezidentom je Gustavo Bueno.

Andalúzska filozofická asociácia (Asociación Andaluza de Filosofía - AAF)

<http://www.geocities.com/Vienna/Strasse/9111/index.html>

- Andalúzska filozofická asociácia bola založená na národnom filozofickom kongrese, ktorý sa konal v r. 1995 v Granade pod názvom *Načo je nám filozofia?*, a konštituovaná bola na kongrese v Kordóbe v r. 1996. Usiluje o upevnenie verejného rozmeru filozofie v spoločnosti, obhajuje profesionalitu filozofie vo výchove a výskume.

Knižnice, kníhkupectvá a vydavateľstvá. Internet pomáha španielskym filozofom a vôbec všetkým vážnym záujemcom o hispánsku kultúru aj pri hľadaní nových filozofických a spoločenskovedných knižných titulov. Vďaka nemu si môžete pohodlne

listovať v katalógoch knižníc iberského sveta, objednať si knihu vo virtuálnom kníhkupectve, pozrieť jeho aktuálny edičný plán. Lebo akonáhle je server tej - ktorej knižnice alebo akejkoľvek organizácie či inštitúcie pripojený na internet, zmení sa jeho lokálna prístupnosť (napr. dostupnosť katalógu knižnice) na celosvetovú. Pomerne široký zoznam univerzitných knižníc sa nachádza na web-e s adresou <http://bpval.bcl.jcyl.es/O-trasBiblio/Universitarias.html>

Zoznam vydavateľstiev filozofickej literatúry nájdete na adrese - <http://www3.uniovi.es/~files/edi>

Vďaka tomu, že filozofi hispánskeho kultúrneho okruhu včas pochopili význam služieb internetu (E-mail, Telnet, FTP, Archie, Listserv, News, Gopher, WWW, Wais, Whois, Chat, IRC, ICQ), netreba sa v blízkej budúcnosti báť o rozvoj filozofovania v španielčine v kyberpriestore. Autori, ktorých sme v tomto texte spomenuli, no i mnohí ďalší, ktorých sme priamo nomenovali, si uvedomili, že po skúsenosti s internetom sa už jednoducho nedá mentálne pracovať tak ako doteraz, položili skutočne solídne základy pre prežitie ich národnej myšlienkovkej tradície (hispánskej kultúrnej a ideovej identity) v "sieti sietí", a teda v globalizujúcom sa svete.⁴

P r a m e n e

1. <http://www.filosofia.org>
2. <http://www.ensayo.rom.uga.edu>

Mgr. Paulína Šišmišová, CSc.
Katedra románskych jazykov
Prešovská Univerzita
ul.17. novembra 1
081 16 Prešov
SR

Mgr. Peter Krákorník, Bratislava
Občianske združenie *Veda.sk*
Hraničná 73
821 05 Bratislava

⁴ Autori tohto textu sa vzhľadom na vzrastajúcu počítačovú gramotnosť rozhodli neopisovať technickú stránku získavania zverejnených informácií. Pri samotnom hľadaní problémov zo svetovej filozofie, pri vyhľadávaní jej protagonistov v internetovej sieti odporúčame nasledujúce katalógové a indexové databázy: www.metacrawler.com, www.altavista.com, www.alltheweb.com, www.hotbot.com, www.excite.com, www.lycos.com, www.infoseek.com a www.yahoo.com. Ak sa chcete bližšie oboznámiť so stavom filozofie v slovenskom internete, hľadajte v týchto prehľadávačoch siete: www.superzoznam.sk, www.zoznam.sk, www.katalog.sk, www.best.sk, www.ex.sk, www.surf.sk, www.box.sk, www.stranky.sk, <http://kompas.zoznam.sk>, <http://altavista.uakom.sk>